

Sygn. akt I Ns 68/18

POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2019 r.

Sąd Rejonowy w Sanoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Janusz Hatylak

Protokolant: sekretarz sądowy Magdalena Łuszcz

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2019r. w Sanoku

na rozprawie

sprawy z wniosku

W. C.

z udziałem uczestników:

J. R. (1)

W. R. (1)

E. K. (1)

A. G.

W. G.

H. G.

o stwierdzenie nabycia spadku po J. R. (2) i O. R.

postanawia

I. S t w i e r d z i ć, że spadek po J. R. (3) z domu S., c. J. i M. zmarłej w dniu (...). w S., a stale ostatnio zamieszkałej w P. w gminie S., wraz z wchodzącym w skład spadku gospodarstwem rolnym położonym w P. i w N. w gminie S. na podstawie ustawowego porządku dziedziczenia wprost nabyła w całości

– córka O. R. c. W. i J..

II. S t w i e r d z i ć, że spadek po O. R. c. W. i J. zmarłej w dniu 18 sierpnia 2015r w S., a stale ostatnio zamieszkałej w P., wraz z wchodzącym w skład spadku gospodarstwem rolnym położonym w P. i w N. w gminie S., na podstawie ustawowego porządku dziedziczenia wprost nabyli:

- wnuk dziadków macierzystych J. R. (1) s. J. i A. w 6/18 częściach

- W. R. (1) s. W. w 6/18 częściach

- W. C. s. J. i A. w 3/18 częściach

- W. G. s. T. w 1/18 części

- A. G. s. T. w 1/18 części

- E. K. (2) z domu G. c. T. w 1/18 części

III. U s t a l i ć, że wnioskodawca i uczestnicy ponoszą koszty związane z ich udziałem w sprawie sądowej.

Sygn. akt I Ns 68/18

UZASADNIENIE

postanowienia Sądu Rejonowego w Sanoku

z dnia 10.05.2019r.

Wnioskodawca W. C. wystąpił w dniu 2.02.2018r. do Sądu Rejonowego w Sanoku z wnioskiem o stwierdzenie nabycia spadku po J. R. (2) oraz po O. R.. W uzasadnieniu wskazywał, iż jest w kręgu ich spadkobierców (k.3).

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca W. C. s. J. i A. złożył przed Sądem zapewnienie spadkowe (art. 671 § 1,2,3, k.p.c.) podając nade wszystko, że J. R. (2) zmarła

w dniu 3.07.1993r. w S., a stale ostatnio zamieszkiwała w P. w gminie S.. Była wdową. Testamentu nie zostawiła, zaś jej spadkobierczynią (ustawową) jest wyłącznie córka O. R., która zmarła w 18.08.2015r. w S., zaś zamieszkiwała w P.. Bezspornie J. R. (2) nie miała innych dzieci, również nikogo nie przysposobiła. Także jej córka O. R. dzieci nie miała oraz nikogo nie przysposobiła. Gdy umierała była panną. Nadto nie miała rodzeństwa.

Wskazany wnioskodawca dodatkowo wyjaśniał, że J. R. (2) była siostrą jego matki A. S. po mężu C., przy czym matka nie żyje, gdyż zmarła w dniu 3.07.1991r.

W. C. składając zapewnienie spadkowe podał, iż nie był uznany przez Sąd za niegodnego dziedziczenia odnośnie spadku po J. R. (2) oraz po jej córce O. R.. Zainteresowany nie odrzucał po nich spadku, nie zrzekał się dziedziczenia. Ponadto przez nikogo z rodziny wcześniej do Sądu nie był kierowany wniosek o stwierdzenie, kto dziedziczy po zmarłych J. i O. R.. Także u notariusza, odnośnie drugiej spadkodawczyni, nie był sporządzany akt poświadczenia dziedziczenia. Składający zapewnienie spadkowe zauważył, iż za życia O. R. mówiła, że „cały swój majątek przekaze na kościół, ale nie zdążyła takiej czynności wykonać”. Dodatkowo wskazywał, że J. R. (2) miała dwie siostry, mianowicie jego matkę A. C. zd. S. oraz A. R. zd. S., które już nie żyją. Wykazywał też, że uczestnik J. R. (1) jest jedynym żyjącym synem A. R., przy czym oprócz syna J. R. (1) kobieta ta miała także drugiego syna W. R. (2), który już nie żyje, on zaś pozostawił tylko syna W. R. (1), który obecnie mieszka w M..

Wnioskodawca również zauważył, iż gdy umierała O. R. nie żyli jej rodzice.

Wnioskodawca pouczony o treści art. 304 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. zeznawał, iż w skład spadku po zmarłej ciotce J. R. (2) wchodzi gospodarstwo rolne o łącznej powierzchni 2,81 ha położone w P. oraz w N., przy czym oprócz ziemi, gospodarstwo ma budynek mieszkalny drewniany, bardzo zniszczony pod względem technicznym, pokryty cementową dachówką.

Także uczestniczący w postępowaniu sądowym J. R. (1) s. J.

i A., w ramach swojego zeznania potwierdził, że prawdziwe jest zapewnienie spadkowe i zeznania jego kuzyna W. C.. Nade wszystko bowiem jego matka A. R. zd. S. była siostrą J. R. (2) zd. S., przy czym „ciotka” oprócz w/w dwóch sióstr miał trzecią K. G. zd. S., która nie żyje. Ona zaś zostawiła dzieci, dwóch synów, którzy nie żyją. Zeznający także podał,

iż jego ojciec J. R. (4) zginął w czasie II wojny światowej, a jako syn złożył do tut. Sądu wnioski o uznanie ojca za zmarłego. Zauważył, że brat J. R. (4), mianowicie W. R. (3) był ojcem O. R..

(dowody: odpisy aktów zgonu nr (...) (...) dot. O. R. oraz nr (...) dot. J. R. (2) - k.7,8 , a także odpis aktu urodzenia W. C. - koperta k. 4, skrócone akty urodzenia dot. W. R. (3) i J. i M. R. – w kopercie k. 14, zapewnienie spadkowe i zeznanie W. C. i J. R. (1)- k. 18,19, akta tut. Sądu o sygn. I Ns (...) dot. wniosku o uznanie za zmarłego J. R. (4))

Postanowieniem z dnia 21.12.2018r. Sąd na zasadzie art. 510 § 2 kpc wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestników: W. R. (1), E. K. (1) zd. G., W. G., H. G. i A. G. (k.46).

Pismami przygotowawczymi z dnia 10.04.2018r. (k.21,22) oraz z dnia 19.11.2018r. (k.39), a nade wszystko z dnia 14.01.2019r. (k.48) profesjonalny pełnomocnik uczestnika powołując się na dyspozycję art. 934 § 1,2 i 3 k.c. przedstawiła krąg spadkobierców wskazując na zstępnych po dziadkach. Dodatkowo ustalenia poczynione w tym zakresie zostały zobrazowane tzw. drzewem genealogicznym całej rodziny O. R. (patrz k. 40, a nade wszystko k. 49).

Należy wskazać, iż na rozprawie w dniu 26.04.2019r. profesjonalny pełnomocnik wnioskodawcy oświadczył, że także w całości akceptuje wskazania przedstawione w powyższym piśmie pełnomocnika uczestnika oraz podane na załączonym tzw. drzewie genealogicznym (k.49, 55).

Powyższy stan faktyczny Sądu ustalił w oparciu o powołane dowody oraz zgodne zeznania występujących w sprawie spadkobierców, uznając je za kompleksowe w swojej rzeczowej, bezsporne i wiarygodne. Nikt bowiem z osób zainteresowanych (spadkobierców) nie zgłosił w tym przedmiocie żadnych zastrzeżeń.

Sąd zważył, co następuje:

Stosownie do treści norm art. 924 i 925 k.c. spadek otwiera się z chwilą śmierci spadkodawcy, wówczas na ów dzień spadkobiercy nabywają spadek. Natomiast krąg osób powołanych do dziedziczenia również uzależniony jest od tego, czy osoba zmarła uprzednio pozostawiła po sobie rozporządzenie testamentowe na wypadek śmierci (*moris causa*). W przypadku braku rzonego testamentu lub w sytuacji, gdy żadna z tam powołanych osób nie chce lub nie może być spadkobiercą, dochodzi do dziedziczenia ustawowego (art. 926 § 2 k.c.). Wtedy w pierwszej kolejności powołane są do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego wówczas żyjący małżonek; dziedziczą bowiem oni w częściach równych (art. 931 § 1 k.c.). Jeżeli natomiast dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadł, przynależy jego dzieciom też w częściach równych (art. 931 § 2 k.c.).

Zważywszy na fakt, że w chwili śmierci spadkodawczyni J. R. (2) zd. S. c. J. i M., była wdową, a jedynie pozostawiła córkę O. R., Sąd – uwzględniając w całości zgłoszony spadkowy wniosek - w oparciu o powołany przepis art. 931 § 1 k.c. stwierdził, że spadek po niej wraz z wchodzącym w skład spadku gospodarstwem rolnym położonym w P. i w N. w gminie S. na podstawie ustawowego porządku dziedziczenia wprost nabyła w całości córka O. R. c. W. i J..

Natomiast stosując się do wymogów określonych w przepisie art. 934 § 2 i 3 k.c. Sąd powyższym orzeczeniem z dnia 10.05.2019r. stwierdził, że spadek po O. R. c. W. i J. zmarłej w dniu 18 sierpnia 2015r. w S., a stale ostatnio zamieszkałej w P., wraz z wchodzącym w skład spadku gospodarstwem rolnym położonym w P. i w N. w gminie S., na podstawie ustawowego porządku dziedziczenia wprost nabyli: wnuk dziadków macierzystych J. R. (1) s. J. i A. w 6/18 częściach, W. R. (1) s. W. w 6/18 częściach, W. C. s. J. i A. w 3/18 częściach, W. G. s. T. w 1/18 części, A. G. s. T. w 1/18 części, E. K. (2) z domu G. c. T. w 1/18 części.

Natomiast odnosząc się do kręgu spadkobierców po O. R. wskazać należy, iż zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 2.04.2009r. o zmianie Kodeksy cywilnego (Dz. U. nr 79 poz. 662) wszystkie spadki otwarte po dniu 28.06.2009r. dziedziczone na podstawie ustawy podlegają znowelizowanej regulacji (art. 934 § 1, 2, 3 k.c.). Chodzi o sytuację, gdy z braku zstępnych, małżonka, rodziców, rodzeństwa

oraz zstępnych rodzeństwa spadkodawcy cały spadek miałby przypadać dziadkom spadkodawcy, którzy wówczas dziedziczą w częściach równych. Jednakże, gdy któreś z dziadków spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy który by mu przypadał, przypada jego zstępnym. Natomiast w braku zstępnych tego z dziadków, który nie dożył otwarcia spadku udział spadkowy, który mu przypadał, przypada pozostałym dziadkom w częściach równych (zob. Witold Borysiak „Dziedziczenie ustawowe w świetle nowelizacji Kodeksy cywilnego” – Przegląd Sądowy z 2011r. nr 2 str. 39-68).

W powyższej materii postanowieniem z dnia 24 października 2013r. Sąd Najwyższy określił, iż pojęcie „zstępni” zawarte w art. 934 § 2 k.c. obejmuje zarówno dzieci dziadków jak ich dalszych zstępnych, jeżeli dziecko nie dożyło otwarcia spadku (sygn. akt IV CSK 69/13, OSNC z 2014r. Z.D. B. poz. 35). Oznacza to, że wówczas zastosowanie mają zasady określone w art. 931 § 1 i 2 k.p.c. zarówno do podziału udziału zmarłego dziadka pomiędzy zstępnych w zakresie określenia wielkości udziału przypadającego każdemu z nich, jak i do ustalenia kręgu zstępnych w wypadku, gdy bezpośredni zstępny dziadka (dziecko) nie dożyje otarcia spadku. W jego miejsce wchodzi wówczas jego zstępni, którzy są również zstępnymi dziadka (wnuki lub dalsi zstępni).

Omówione normy prawa materialnego Sąd uwzględnił ustalając szczegółowo krąg spadkobierców po O. R. oraz określając udziały spadkowe wskazanych osób z rodziny, bowiem jedyną spadkobierczynią po J. jest jej córka O. R..

Nadto na zasadzie przepisu art. 520 § 1 k.p.c. Sąd ustalił, że wnioskodawca oraz wszyscy uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane z ich udziałem w sprawie, w tym koszty zastępstw adwokackich.